

Toimeentulotukihakemusten käsittelyajat huhtikuussa 2024

Toimeentulotuen käsittelyajat pidentyivät verrattuna lokakuuhun 2023

PÄÄLÖYDÖKSET

- Kelaan osoitetuista hakemuksista 5,9 prosentissa lakisääteinen 7 arkipäivän käsittelyaika ylittyi. Käsittelyaika heikentyi 5,7 prosenttiyksiköllä edelliseen seurantaan verrattuna.
- Hyvinvointialueille osoitetuista hakemuksista 3,1 prosentissa lakisääteinen 7 arkipäivän käsittelyaika ylittyi.
- Hyvinvointialueiden välillä on merkittäviä eroja täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen lakisääteisen 7 arkipäivän käsittelyajan toteutumisessa.

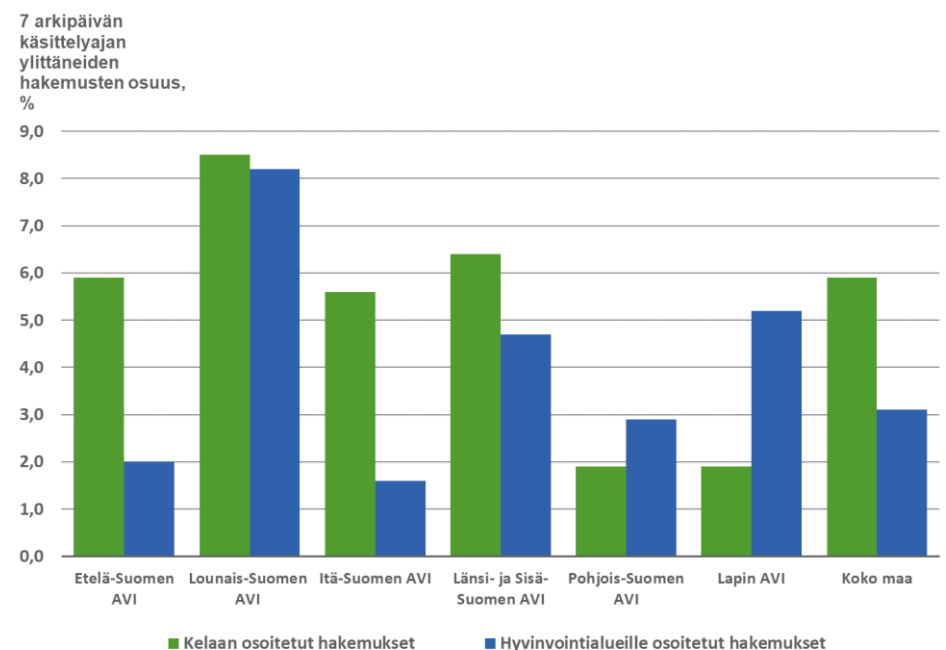
Kelalle osoitettiin huhtikuussa 2024 yhteensä 215 000 perustoimeentulotuen hakemusta. Hakemusten määrä oli vuoden 2024 huhtikuussa 3,6 prosenttia suurempi kuin lokakuussa 2023. Seitsemän arkipäivän käsittelyaika ylittyi hakemuksista 5,9 prosentissa, kun vastaava luku lokakuussa 2023 oli 0,2 prosenttia.

Huhtikuussa 2024 Kela pyysi lisäselvityksiä 23,9 prosenttiin perustoimeentulotuen hakemuksista. Lisäselvitysten määrä laski 1,3 prosenttiyksiköllä. Lisäselvityspyynnöistä seitsemän arkipäivän lakisääteinen käsittelyaika ylittyi yhteensä 3,2 prosentissa, kun vastaava luku lokakuussa 2023 oli 0,3 prosenttia.

Hyvinvointialueille osoitettiin huhtikuussa 2024 yhteensä 28 000 täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusta. Hyvinvointialueille osoitettujen hakemusten määrä kasvoi 1,7 prosenttia verrattuna lokakuuhun 2023. Seitsemän arkipäivän käsittelyajan ylittäneiden hakemusten osuus nousi hyvinvointialueilla ja oli huhtikuussa 2024 yhteensä 3,1 prosenttia. Vastaava luku lokakuussa 2023 hyvinvointialueille osoitetuista hakemuksista oli 2,1 prosenttia.

Huhtikuussa 2024 hyvinvointialueet pyysivät lisäselvityksiä 11,7 prosenttiin täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemuksista. Lisäselvityspyynnöiden määrä nousi 0,9 prosenttiyksiköllä. Hyvinvointialueiden lisäselvityspyynnöissä seitsemän arkipäivän käsittelyaika ylittyi 3,0 prosentissa pyynnöistä, kun vastaava luku lokakuussa 2023 oli 3,5 prosenttia.

Kuvio 1. Toimeentulotuen lakisääteisen 7 arkipäivän käsittelyn ylittäneiden hakemusten osuus kaikista hakemuksista aluehallintovirastoalueittain huhtikuussa 2024, %

Samuli Pietilä

etunimi.sukunimi@thl.fi

Emma Tolonen

etunimi.sukunimi@thl.fi

Sanni Tuomiahho

etunimi.sukunimi@thl.fi

Toimeentulotuen muodot:

- Perustoimeentulotuki on Kelan myöntämä taloudellinen tuki.
- Täydentävä toimeentulotuki on hyvinvointialueen myöntämä taloudellinen tuki.
- Ehkäisevä toimeentulotuki on hyvinvointialueen myöntämä taloudellinen tuki.
- Hyvinvointialue päättää ehkäisevästä tai täydentävästä toimeentulotuesta pääsääntöisesti sen jälkeen, kun Kela on päättänyt, myönnetäänkö hakijalle perustoimeentulotukea.

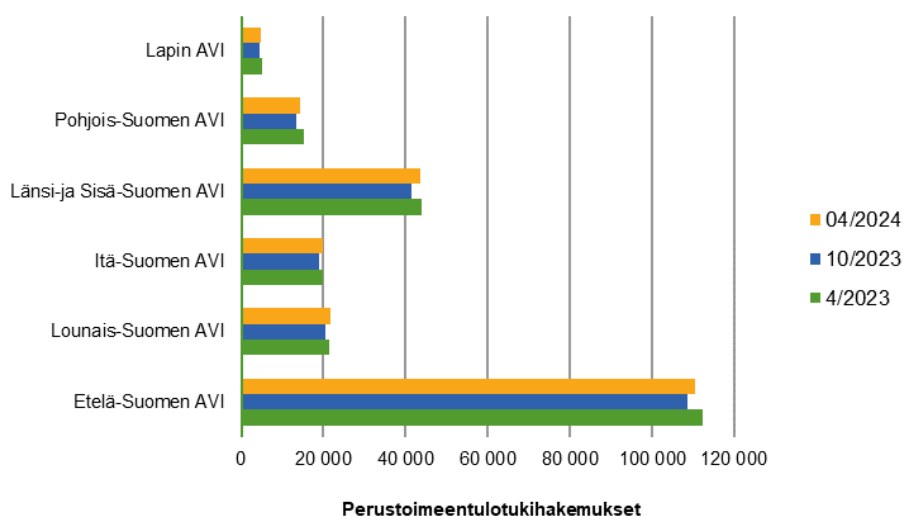
Kiireellisiä perustoimeentulotuen hakemuksia

- oli 1,4 prosenttia Kelan perustoimeentulotuen hakemuksista.
- kiireellisessä tapauksessa päätös on tehtävä samana tai viimeistään seuraavana arkipäivänä.

Perustoimeentulotuen hakemukset ja käsittelyajat huhtikuussa 2024

Kelaan osoitettujen perustoimeentulotuen hakemusten määrä oli huhtikuussa 2024 yhteensä 214 904. Hieman yli puolet hakemuksista vastaanotettiin Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella (110 619). Vähiten hakemuksia vastaanotettiin Lapin aluehallintoviraston alueella (4 794). Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella hakemuksia vastaanotettiin 43 634, Lounais-Suomen aluehallintoviraston alueella 21 605, Itä-Suomen aluehallintoviraston alueella 19 980, ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella 14 272 (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Kelaan osoitettujen perustoimeentulotuen hakemusten määrä aluehallintovirastoalueittain huhtikuussa 2023, lokakuussa 2023 ja huhtikuussa 2024.

Tiedot ovat poimittavissa [Toimeentulotuen käsittelyaikojen seuranta -tilastokuutiosta](#).

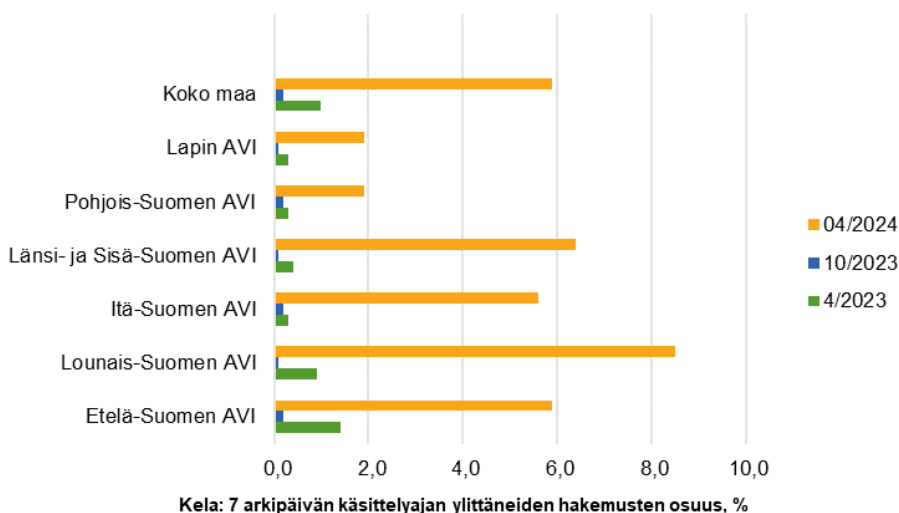
Toimeentulotukilain (1412/1997) mukaan kiireellisessä tapauksessa päätös on tehtävä samana tai viimeistään seuraavana arkipäivänä. Kelan perustoimeentulotuen hakemuksista arvioitiin kiireellisiksi 1,4 prosenttia. Kiireellisten hakemusten määrä vähentyi 0,7 prosenttiyksikköä lokakuuhun 2023 verrattuna.

Huhtikuussa 2024 perustoimeentulotuen hakemusten määrä oli asukaslukuun suhteutettuna koko maan osalta 38/1 000 asukasta. Eniten hakemuksia suhteutettuna asukaslukuun oli Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella (45/1 000 asukasta) ja vähiten Lapin aluehallintoviraston alueella (27/1 000 asukasta). Itä-Suomen aluehallintoviraston alueella hakemuksia oli 37/1 000 asukasta, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella 35/1 000 asukasta, Lounais-Suomen aluehallintoviraston alueella 31/1 000 asukasta ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella 29/1 000 asukasta.

Hakemusten lakisäätöiset käsittelyajat ylittyivät koko maassa keskimäärin 5,9 prosentissa perustoimeentulotuen hakemuksista. Edellisellä seurantajaksolla lokakuussa 2023 vastaava luku oli 0,2 prosenttia. Kolmella alueella käsittelyajat ylittyivät 5,6–8,5 prosentissa hakemuksista ja kahdella alueella 1,9 prosentissa hakemuksista. (Kuvio 3.)¹

¹ Kela julkaisee kuukausittain perustoimeentulotuen hakemusten käsittelyaikatilastot tilastotietokanta Kelastossa. THL:n käsittelyaikatilasto poikkeaa Kelan toimeentulotuen käsittelyaikatakuun raportoinnista. Lisätietoja: [Perustoimeentulotuen käsittelyaikatakuun toteutuminen](#).

Kuvio 3. Kelaan osoitettujen perustoimeentulotuen hakemusten lakisääteisen 7 arkipäivän käsittelyn ylittäneiden hakemusten osuus kaikista hakemuksista aluehallintovirastoalueittain huhtikuussa 2023, lokakuussa 2023 ja huhtikuussa 2024, %

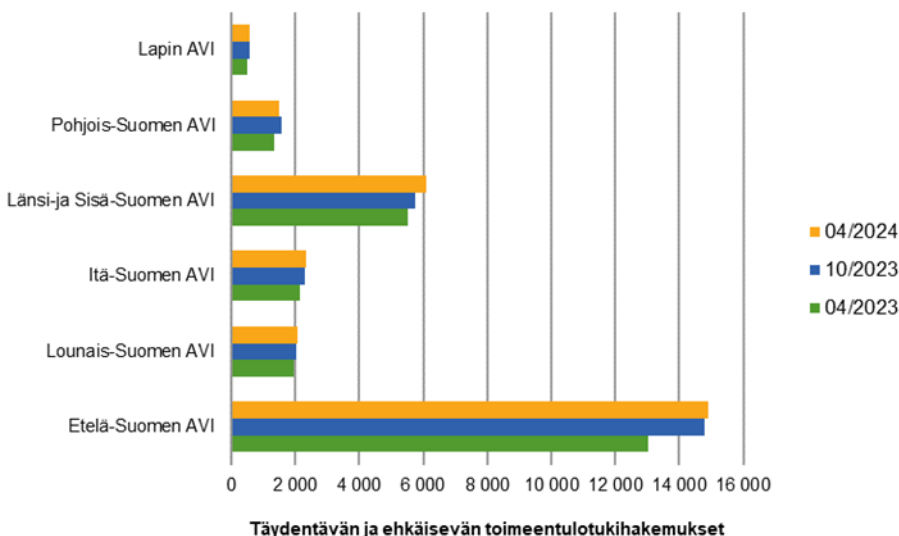

Tiedot ovat poimittavissa [Toimeentulotuen käsittelyaikojen seuranta -tilastokuutiosta](#) sekä [Sotkanet-indikaattorista](#) 3950 ja 3951.

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemukset ja niiden käsittelyajat huhtikuussa 2024

Hyvinvointialueille osoitettujen hakemusten määrä (27 543) nousi 1,7 prosenttia verrattuna lokakuussa 2023 hyvinvointialueille osoitettujen hakemusten määrään.² Noin 54 prosenttia hakemuksista käsiteltiin Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella (14 922). Vähiten hakemuksia käsiteltiin Lapin aluehallintoviraston alueella (566). Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella hakemuksia käsiteltiin 6 113, Itä-Suomen aluehallintoviraston alueella 2 335, Lounais-Suomen aluehallintoviraston alueella 2 092 ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella 1 515 (Kuvio 4.)

Kuvio 4. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusten määrä aluehallintovirastoalueittain huhtikuussa 2023, lokakuussa 2023 ja huhtikuussa 2024.

Tiedot ovat poimittavissa [Toimeentulotuen käsittelyaikojen seuranta -tilastokuutiosta](#)

² Yksi hyvinvointialue Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella ei pystynyt toimittamaan koko alueensa väestöä koskevia tietoja kokonaisuudessaan. Tarkempi kuvaus löytyy raportin laatuselosteesta.

Hyvinvointialueille osoitettiin huhtikuussa 28 000 täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusta.

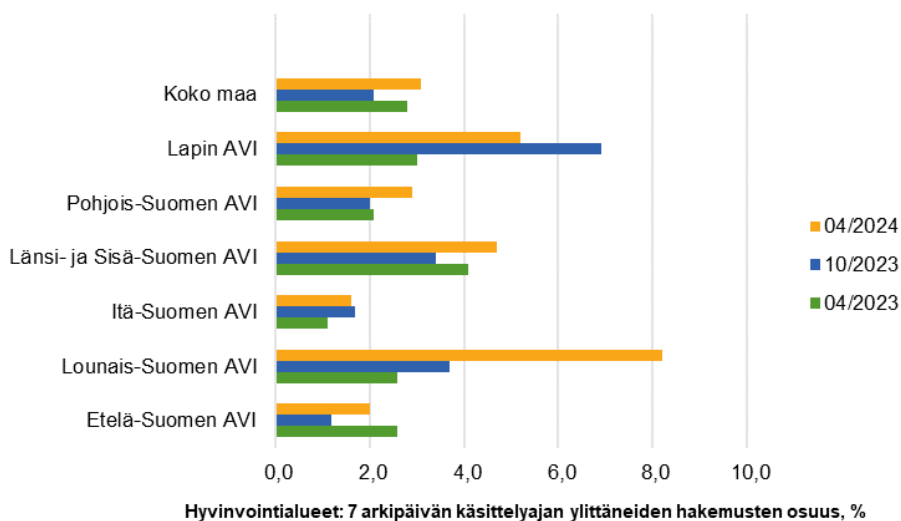
Huhtikuussa 2024 täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusten määrä oli asukasluukuun suhteutettuna koko maan osalta 4,9 /1 000 asukasta. Määrä pysyi samana edelliseen lokakuun 2023 seurantakerrokseen verrattuna. Eniten hakemuksia suhteutettuna asukasluukuun käsiteltiin Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella (6,1/1 000 asukasta) ja vähiten Lounais-Suomen aluehallintoviraston alueella (3,0/1 000 asukasta). Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella käsiteltiin 4,9, Itä-Suomen aluehallintovirastolla 4,3, Pohjois-Suomen aluehallintovirastolla 3,1 ja Lapin aluehallintoviraston alueella 3,2/1000 asukasta kohden.

Huhtikuussa 2024 hyvinvointialueiden täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemuksista arvioitiin kiireellisiä olevan 18,9 prosenttia. Hyvinvointialueiden kiireellisten hakemusten osuus kaikista hakemuksista laski 0,4 prosenttiyksikköä verrattuna lokakuussa 2023 hyvinvointialueille jätettyihin hakemuksiin.

Kiireellisiksi arvioitujen toimeentulotukihakemusten määrissä oli suuria alueellisia eroja. Huhtikuussa 2024 Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella 28,2 prosenttia toimeentulotukihakemuksista oli kiireellisiä. Muiden aluehallintovirastojen alueella hyvinvointialueiden kiireellisesti päättämien hakemusten osuus oli 3,3–9,4 prosentin välillä kaikista hyvinvointialueille osoitetuista toimeentulotukihakemuksista.³

Huhtikuussa 2024 keskimäärin 3,1 prosentissa hakemuksista lakisäätteiset käsittelyajat ylittyivät, kun vastaava luku lokakuussa 2023 oli 2,1 prosenttia. Useimmin lakisäätteiset käsittelyajat ylittyivät Lounais-Suomen aluehallintoviraston (8,2 %) ja harvimminkin Itä-Suomen aluehallintoviraston (1,6 %) alueilla. (Kuvio 5.)

Kuvio 5. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusten lakisäätöisen 7 arkipäivän käsittelyn ylittäneiden hakemusten osuus kaikista hakemuksista aluehallintovirastoalueittain huhtikuussa 2023, lokakuussa 2023 ja huhtikuussa 2024, %

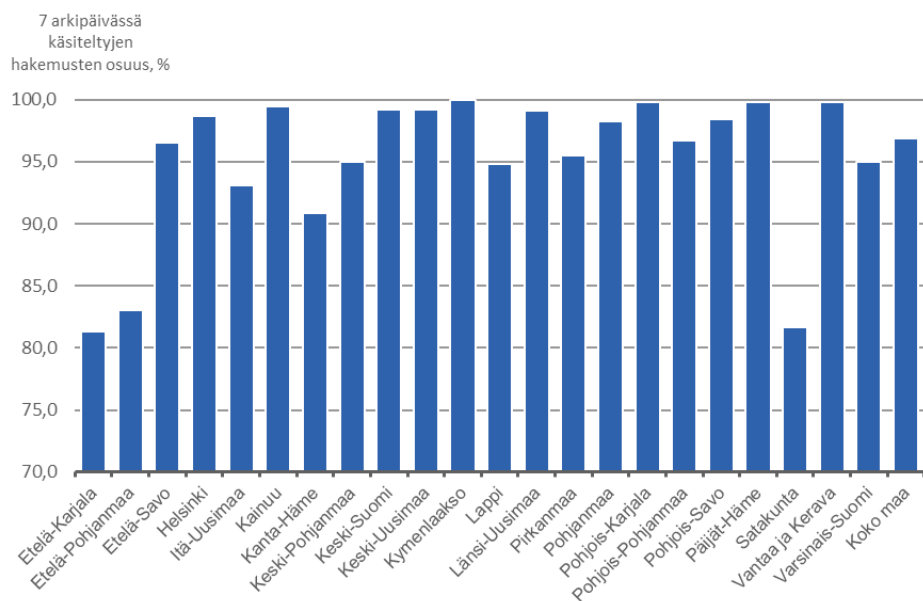

Tiedot ovat poimittavissa [Toimeentulotuen käsittelyaikojen seuranta -tilastokuutiosta](#) sekä [Sotkanet-indikaattoreista](#) 3948 ja 3949.

Hyvinvointialuekohtaisesti tarkasteltuna huhtikuussa 2024 Kymenlaakson hyvinvointialue ilmoitti käsitelleensä 100 prosenttisesti alueensa täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemukset lakisäätöisen 7 arkipäivän sisällä. Heikoimmin käsittelyajoissa pysyivät Etelä-Karjalan hyvinvointialue (81,3 %), Satakunnan hyvinvointialue (81,7 %) ja Etelä-Pohjanmaa (83,0 %) (Kuvio 6.)

³ Kiireellisiksi arvioitujen hakemusten määrä hyvinvointialueilla vaihtelee, eikä tietoa välttämättä saada suoraan asiakastietojärjestelmästä. Osassa hyvinvointialueita kiireellisten hakemusten määrä perustuu arvioon.

Kuvio 6. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusten lakisääteisen 7 arkipäivän käsittelyn saavuttaneiden hakemusten osuus kaikista hakemuksista hyvinvointialueittain huhtikuussa 2024, %

På svenska

Databasrapporter publiceras på svenska på webbplatsen thl.fi.

Käsitteet ja määritelmät

Perustoimeentulotuki: Perustoimeentulotukea myönnettäessä otetaan huomioon perusosalla katettavat menot (perusosa) sekä muut perusmenot. (Toimeentulotukilaki 7 §). Perustoimeentulotuen hakemusten käsittely, myöntäminen ja maksatus siirtyi kunnilta Kansaneläkelaitoksen (Kela) tehtäväksi 1.1.2017.

Täydentävä toimeentulotuki: Hyvinvointialueet myöntävät täydentävää toimeentulotukea. Hyvinvointialue päättää täydentävästä toimeentulotuesta pääsääntöisesti sen jälkeen, kun Kela on tehnyt ratkaisunsa (myönteinen tai kielteinen päätös) hakijalle perustoimeentulotuesta. Täydentävään toimeentulotukeen sisältyvät erityismenot, joita ovat ylimääräiset asumismenot ja erityisistä tarpeista tai olosuhteista aiheutuvat menot, toimeentulon turvaamiseksi tai itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi tarpeelliseksi harkitut menot (Toimeentulotukilaki 7 c §).

Ehkäisevä toimeentulotuki: Hyvinvointialueet myöntävät ehkäisevää toimeentulotukea, jonka perusteista ne päättävät itse toimeentulotukilain nojalla. Hyvinvointialue päättää ehkäisevästä toimeentulotuesta pääsääntöisesti sen jälkeen, kun Kela on tehnyt ratkaisunsa hakijalle perustoimeentulotuesta. Kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi hyvinvointialue voi myöntää ehkäisevää toimeentulotukea ilman, että asiakkaan oikeutta perustoimeentulotukeen on kyseisenä ajanjaksona päätöksellä arvioitu ja ratkaistu. Tuen tarkoituksena on edistää henkilön ja perheen omatoimista suoriutumista ja ehkäistä syrjäytymistä. Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää esimerkiksi ylivelkaantumisen tai taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi. (Toimeentulotukilaki 8 §).

Toimeentulotukihakemus: Toimeentulotukihakemus toimitetaan Kelaan, jonka tulee tehdä hakemuksen perustella päätös perustoimeentulotuesta. Kelan on hakijan pyynnöstä toimitettava hakemus viipymättä hyvinvointialueelle tehtyään hakemuksen perusteella päätöksen perustoimeentulotuesta, jos hakija on esittänyt hakemuksessaan muita kuin toimeentulotuen perusosaa tai muita perusmenoja koskevia menoja. Hakemus täydentävästä tai ehkäisevästä toimeentulotuesta tehdään pääsääntöisesti hyvinvointialueen toimitusalueelle, jos hakija on saanut hakemusta koskevalle ajalle tehdyn päätöksen perustoimeentulotuesta. Kiireellisessä tapauksessa tai erityistilanteissa asia voidaan käsitellä ilman Kelan perustoimeentulotukipäätöstä. Näin turvataan avun saanti myös akuuteissa kriisitilanteissa.

Kiireelliseksi arvioitu toimeentulotukihakemus: Kiireelliseksi arvioitu toimeentulotukihakemus viittaa toimeentulotukilain 14 b §:ään, jonka mukaan kiireellisessä tapauksessa päätös toimeentulotuesta on tehtävä samana tai viimeistään seuraavana arkipäivänä hakemuksen saapumisesta. Tilastossa käytetään termiä ”kiireelliseksi arvioitu toimeentulotukihakemus” ja tilastoraportin kuutioissa termiä ”kiireellinen toimeentulotukihakemus”.

Toimeentulotukihakemuksen käsittelyaika: Kiireellisessä tapauksessa päätös toimeentulotuesta on tehtävä käytettävissä olevien tietojen perusteella samana tai viimeistään seuraavana arkipäivänä hakemuksen saapumisesta. Muussa kuin kiireellisessä tapauksessa päätös toimeentulotuesta on tehtävä viivytyksettä, kuitenkin viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä hakemuksen saapumisesta.

Toimeentulotukihakemusten käsittelyajat seurantajaksena: Tilastoraportissa käytetään seuraavia toimeentulotukihakemusten käsittelyaikojen määrittelyjä (Ks. käsittelyaikaseurannan lomake: Toimeentulotukihakemusten käsittelyaikaseuranta):

Hakemuksen käsittelyaika alkaa seuraavasta arkipäivästä, kun hakemus on kirjattu saapuneeksi (vireilletulopäivä).

Käsittelyaika päättyy hakemuksen tai siihen liittyvän lisäselvityspyynnön vastauksen perusteella tehtyyn päätökseen. Käsittelyaika on laskettu hakemuksen vireilletulopäivästä ratkaisupäivään, jos hakemukseen ei ole pyydetty lisäselvityksiä.

Jos hakemukseen on pyydetty lisäselvityksiä, on käsittelyaika tällöin laskettu viimeisen lisäselvityksen saapumisesta ratkaisupäivään. Lisäselvityspyynnön sisältävien hakemusten käsittelyaika lasketaan mukaan vain kerran.

Ennalta jätetyt hakemukset: Jos hakemus on tullut 7 arkipäivää tai aiemmin ennen hakemuskuukauden alkua, ja hakemus on käsitelty viimeistään hakemuskuukauden ensimmäisenä arkipäivänä, käsittelyajaksi laitetaan 2–7 arkipäivää (2b).

Jos hakemus on käsitelty myöhemmin kuin hakemuskuukauden ensimmäisenä arkipäivänä, käsittelyaika ylittyy, ja se kirjataan luokkaan 2c (8–9 arkipäivänä kuluessa ratkaistut) tai 2d (10 tai enemmän arkipäivän aikana ratkaissut tai käsittely on vielä kesken) ylityksestä riippuen.

Seurantajaksona jätetyt hakemukset, joiden käsittely on tiedonkeruujakson lopulla kesken: Seurantajakson jälkeisen kuukauden 15. päivän jälkeen avoimeksi jääneet hakemukset kirjataan luokkaan 2d. (pois lukien hakemukset, joihin odotetaan vielä lisäselvityksiä tiedonkeruujakson lopulla).

Tarkistusratkaisu (Kela): Tarkistusratkaisu on ratkaisu, joka tehdään silloin kun aiemmin tehdyn etuusratkaisun perusteet ovat muuttuneet. Niin ollen tarkistushakemukseksi luokitellaan hakemus, joka kohdistuu aikaan, jolle tukea on jo myönnetty. Tarkistushakemus ja uusi hakemus ovat rinnakkaisia luokkia (käsittelyn tyyppejä) eli tarkistushakemukset nimenomaan eivät ole uusia hakemuksia. Tarkistushakemukset ovat mukana Kelan toimittamissa käsittelyaikaseurannan hakemusten lukumäärässä, koska Kelan käsittelyaikatakuun piiriin kuuluvat käsittelyn tyypit ovat uusi hakemus, tarkistushakemus, jatkohakemus, maksusitoumus ja vuokratuotto.

Lisäselvityspyyntö: Lisäselvityspyyntö on tuen hakijalle lähetetty yksilöity kehoitus hakemuksen täydentämiseksi määräajassa. Jos hakemus on puutteellinen, asiakkaalle on viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä hakemuksen saapumisesta annettava tai lähetettävä yksilöity kehoitus hakemuksen täydentämiseksi määräajassa.

Alueluokitus: Tilastossa käytetään Tilastokeskuksen vuoden 2024 alueluokitusta.

Seurantajakso: THL:n toimeentulotukihakemusten käsittelyajat -tilaston tiedot toimitetaan vuodessa kahdelta seurantajaksolta: 1.4.–30.4. ja 1.10.–31.10. Tiedonkeruu seurantajaksoa koskevista hakemuksista päättyy hakemuksista tehtäviin toimeentulotukipäätöksiin tai lisäselvityspyyntöihin. Tietopyyntö koskee seurantakuukaudelle kohdistuvia hakemuksia. Tietopyyntö ei koske esimerkiksi seurantakuukautena saapuneita tai seurantakuukautena ratkaistuja hakemuksia, jotka koskevat muita kuukausia kuin huhti- tai loka-kuuta.

Väestösuhteutus: Toimeentulotukihakemusten käsittelyaikojen väestösuhteutukset on tehty Tilastokeskuksen tuottaman rekisterin perusteella, josta THL saa viikoittaisen väestötiedon. Raportin väestötiedot on poimittu viikolta 18. Väestötiedon julkiset ennakkotilastot ilmestyvät osoitteessa: <https://stat.fi/tilasto/vamuu>

thl.fi/tilastot/toimeentulotukihakemustenkasittelyajat

Tämän julkaisun viite:

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Toimeentulotukihakemusten käsittelyajat huhtikuussa 2024. Tilastoraportti 38/2024. Suomen virallinen tilasto (SVT).

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

ISSN 1798-0887

Laatuseroste (SVT)

Toimeentulotukihakemusten käsittelyajat

Tilastotietojen relevanssi

Toimeentulotukihakemusten käsittelyaikatietojen tiedonkeruu perustuu lakiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008) 2 § momentit 1–3 ja 4d ja lakiin toimeentulotuesta (1412/1997/ 27 c §).

Laissa toimeentulotuesta (27 c §) määritellään, että Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) pyytää hyvinvointialueilta ja Kansaneläkelaitokselta kaksi kertaa kalenterivuodessa säädettyjen määräaikojen toteutumisen kannalta välttämättömät tiedot. Aiemmin tiedot kerättiin kunnilta, mutta vuonna 2017 perustoimeentulotuki siirtyi kunnilta Kelan vastuulle ja vuonna 2023 täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen siirtyi kunnilta hyvinvointialueille. Kelalta ja hyvinvointialueilta saadut tiedot raportoidaan hyvinvointialuekohtaisesti kahden eri kuukauden (huhtikuu, lokakuu) poikkileikkausaineistona.

Tilasto sisältää tiedot toimeentulotukihakemusten lakisääteisten käsittelyaikojen toteutumisesta hyvinvointialueittain ja aluehallintovirastoalueittain. Tiedot kerätään hyvinvointialuekohtaisina summatietoina, eikä niistä ilmene asiakkaiden tunnustetietoja.

THL:n tulee luovuttaa hyvinvointialueita koskevat tiedot edelleen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle (Valvira) sen valtakunnallista ohjaus- ja valvontatehtävää varten.

Valvira ja aluehallintovirastot ovat valvoneet toimeentulotukihakemusten käsittelylle asetettujen määräaikojen toteutumista THL:n toimittamien tietojen perusteella vuodesta 2014 alkaen. Vuonna 2017 tapahtuneen Kela-siirron myötä perustoimeentulotuen määräaikojen valvonta siirtyi Kelan valtuutettujen vastuulle.

Käytetyt käsitteet ja määritelmät on eritelty tilastoraportin liitteinä.

Tilaston menetelmäkuvaus

Tilaston perusjoukko muodostuu Suomen kaikista hyvinvointialueista ja Helsingin kaupungista. Aiemmin vuosina 2014–2022 perusjoukko on koostunut Suomen kaikista kunnista. Tiedonkeruu ei koske Ahvenanmaata. THL julkaisee toimeentulotukihakemusten käsittelyaikatilastotiedot hyvinvointialuekohtaisesti kahden eri kuukauden (huhtikuu, lokakuu) poikkileikkausaineistona.

Toimeentulotukihakemusten käsittelyaikatiedot saadaan perustoimeentulotuen hakemusten osalta Kelasta. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen käsittelyajat saadaan hyvinvointialueilta vuodesta 2023 alkaen. Tiedot täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea koskien on saatu kunnilta 2014–2022.

Hyvinvointialueet toimittavat tiedot kyselyyn sähköisen verkkopalvelun kautta. Vastaukset tulee palauttaa seurantakuukauden jälkeisen kuukauden loppuun mennessä. Kysely sulkeutuu määräajan umpeuduttua eikä tietoja ole ollut mahdollista toimittaa enää määräajan jälkeen vuodesta 2020 lähtien.

THL:n käsittelyaikatilasto poikkeaa Kelan toimeentulotuen käsittelyaikatakuun raportoinnista. (Kela: Perustoimeentulotuen käsittelyaikatakuun toteutuminen). Kela raportoi kussakin kuussa tehtyjä perustoimeentulotuen ratkaisuja omilla verkkosivuillaan.

THL:n raportointi kattaa sekä Kelan perustoimeentulotuen että hyvinvointialueiden täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusten käsittelyajat kahden seurantakuukauden aikana (huhtikuu ja lokakuu).

Seurantakuukaudelle kohdistuvien toimeentulotukihakemusten lukumäärä on yleensä suurempi kuin samalle kuukaudelle tehtyjen ratkaisujen määrä sen takia, että toimeentulotukea on voitu myöntää seurantakuukautta aiempina kuukausina pidemmälle ajanjaksolle.

Hyvinvointialueiden täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusten käsittelyaikaseurantatiedot muodostetaan hakemuksista, joissa on käsitelty seurantajaksolle kohdistuvaa tukea ja jotka on ratkaistu viimeistään poimintapäivää edeltävänä päivänä. Kyseiset ratkaisut ovat voineet sisältää tukikautta myös muille kuukausille. Tietojen THL:lle toimittamisen aika vaihtelee hyvinvointialueittain seurantakuukautta seuraavan kuukauden alusta kuun loppuun. Myöhemmin tehdyt ratkaisut eivät ole mukana tilastossa.

Kelan käsittelyaikaseurantatiedot muodostetaan ratkaisuisista, joissa on käsitelty seurantajaksolle kohdistuvaa tukea. Kyseiset ratkaisut ovat voineet sisältää tukikautta myös muille kuukausille. Tilasto muodostetaan ratkaisuisista, jotka on tehty viimeistään poimintapäivää edeltävänä päivänä. Poimintapäivä on tilastointikuukautta seuraavan kuukauden loppupuolella. Myöhemmin tehdyt ratkaisut eivät ole mukana tilastossa.

Kela tilastoi lukuihinsa saman kotitalouden tehdyt hakemusten tarkistusratkaisut erillisinä hakemuksina, mikä osittain selittää Kelan toimeentulotukihakemusten suuren määrän.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen oikeellisuus on riippuvaista Kelan ja hyvinvointialueiden toimittamien tietojen laadusta. Kela toimittaa tiedot tietojärjestelmänsä THL:n antamien määrittelyjen mukaisesti. Hyvinvointialueiden toimittamien tietojen oikeellisuuteen vaikuttaa asiakastietojärjestelmissä olevien, tiedonpoimintaan tarkoitettujen ohjelmien toiminta.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Toimeentulotukihakemusten käsittelyajat -tilastoraportti muodostetaan huhti- ja loka-kuun toimeentulotuen käsittelyaikatiedoista. Raportti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa, noin kolmen–neljän viikon viiveellä tiedonkeruun päätyttyä.

Tietojen saatavuus, läpinäkyvyys ja selkeys

Toimeentulotukihakemusten käsittelyajat -tilastoraportti toimitetaan sähköpostilla kaikkien hyvinvointialueiden virallisiin sähköpostiosoitteisiin ja Kelan toimeentulotuen yhteyshenkilöille. Tilastoraportti on saatavilla [THL:n verkkosivulla](#).

Indikaattoripankki Sotkanetissä on indikaattori 3950 Kelaan osoitettujen perustoimeentulotukihakemusten käsittely 7 arkipäivän kuluessa, % hakemuksista (huhtikuu, hyvinvointialueittain) ja indikaattori 3948 hyvinvointialueille osoitettujen toimeentulotukihakemusten käsittely 7 arkipäivän kuluessa, % hakemuksista (huhtikuu).

Syksyn 2023 Toimeentulotukihakemusten käsittelyajat lokakuussa 2023 raportin yhteydessä julkaistiin indikaattorit 3951 Kelaan osoitettujen perustoimeentulotukihakemusten käsittely 7 arkipäivän kuluessa, % hakemuksista (lokakuu, hyvinvointialueittain) ja indikaattori 3949 hyvinvointialueille osoitettujen toimeentulotukihakemusten käsittely 7 arkipäivän kuluessa, % hakemuksista (lokakuu).

Aiemmin käytössä olleet indikaattorit 3569 ja 3570 Kelaan osoitettujen perustoimeentulotukihakemusten käsittely 7 arkipäivän kuluessa, % hakemuksista ja indikaattorit 3526 ja 3527 kuntiin osoitettujen toimeentulotukihakemusten käsittely 7 arkipäivän kuluessa, % hakemuksista jäivät käyttöön, mutta eivät jatkossa päivity.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Toimeentulotuen käsittelyaikoja koskeva tiedonkeruu aloitettiin huhtikuussa 2014. Loka-kuun 2014 tiedonkeruuseen tehtiin muutos, jonka perusteella myös maahanmuuttajille lain mukaan kuuluva toimeentulotuki otetaan käsittelyaikatilastoinnissa mukaan.

Huhtikuussa 2015 tiedonkeruuta täsmennettiin siten, että kysymykseen 2d (hakemukset, joiden osalta päätös on tehty 10 arkipäivän tai enemmän aikana tai käsittely on vielä kesken) lisättiin poissulkukriteeri. Sen mukaan kysymyksessä 2d mukaan ei lueta hakemuksia, joiden osalta lisäselvityspyynnöprosessi on vielä kesken.

Huhtikuun 2016 käsittelyaikaseurantaan tehtiin tarkennus: Käsittelyaika päättyy hakemuksen tai siihen liittyvän lisäselvityspyynnön vastauksen perusteella tehtyyn

päätökseen. Lisäselvityspyynnön sisältävien hakemusten käsittelyaika lasketaan mukaan vain kerran.

Huhtikuusta 2017 lähtien tiedonkeruu on ollut kaksiosainen: perustoimeentulotukihakemusten kuntakohtaiset käsittelyaikaseurantatiedot saadaan Kelasta ja täydentävän sekä ehkäisevän toimeentulotuen käsittelyaikaseurantatiedot on saatu Manner-Suomen kunnista, ja vuodesta 2023 alkaen hyvinvointialueilta. Tiedoista muodostetaan erilliset Kelan ja hyvinvointialueiden käsittelyaikaseurantatiedot. Huhtikuun 2017 käsittelyaikatiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin.

Aiemmin kiireelliset ratkaisut tilastoitiin Kelassa etuuskäsittelijän kirjaaman merkinnän perusteella, mutta vuoden 2020 alussa tilastointitapa muuttui siten, että kiireelliseksi ratkaisuksi tilastoidaan sellaiset perustoimeentulotuen hakemukset, jotka on otettu kiireellisten hakemusten työjonolta. Tilastointimuutos kasvatti kiireellisten ratkaisujen määrää, minkä vuoksi ennen huhtikuuta 2020 tilastoitujen kiireellisten hakemusten käsittelyaikatietojen lukumäärät eivät ole vertailukelpoisia huhtikuun 2020 jälkeen tilastoitujen lukumäärien kanssa.

Huhtikuusta 2020 eteenpäin Kelan kiireellisten hakemusten lukumäärätiedot ovat vertailukelpoisia. Huhtikuun 2017 ja lokakuun 2018 väliset Kelan kiireellisten hakemusten lukumäärätiedot ovat vertailukelpoiset.

Huhtikuusta 2023 alkaen tiedonkeruu kohdistuu hyvinvointialueille osoitettuihin täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemuksiin. Tilaston tiedot Kelan perustoimeentulotuen ja hyvinvointialueiden täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen osalta raportoidaan hyvinvointialuetasoisesti. Sotkanet-indikaattoreissa (3950, 3951, 3948 ja 3949) ja tilastokuutiossa aikasarjoihin on laskettu mukaan aiempien vuosien kuntatasoiset tiedot hyvinvointialuetasoon muutettuna.

Tietojen toimittamisvelvollisuuden siirtyminen kunnilta hyvinvointialueille on saattanut vaikuttaa tietojen vertailukelpoisuuteen ja luotettavuuteen. Hyvinvointialueet ovat saattaneet kerätä tiedot tietojärjestelmistä eri tavalla kuin kunnat.

Selkeys, eheys ja yhtenäisyys

Tilastoraportti sisältää Manner-Suomen tiedot toimeentulotuen käsittelyaikojen toteutumisesta.

Toimeentulotukihakemusten käsittelyajat huhtikuussa 2024-tilastoraportin erityiskysymykset

Kela toimitti tiedot kyselyyn perustoimeentulotuen hakemusten ja niiden käsittelyaikojen osalta. Hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki toimittivat täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusten ja niiden käsittelyaikojen tiedot. Tietojärjestelmän virheen takia Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tiedoissa on puutteita. Vastaukset kattavat 81–91 prosenttia alueensa väestöstä. Hyvinvointialue sijaitsee Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella.

Toimeentulotukihakemusten käsittelyajat huhtikuussa 2024 tiedonkeruussa kysimme hyvinvointialueilta, miten hyvinvointialueenne järjestämät kotoutumista tukevat neuvontapalvelut ovat käynnistyneet? Mitä onnistumisia ja haasteita (esim. tulkkauksen järjestäminen) on löytynyt yhteistyössä Kelan ja kuntien kanssa? Avovastauksia saapui 16 kappaletta. Vastaukset tullaan toimittamaan STM:n, THL:n ja Valviran sekä Kelan ja Hyvil Oy:n toimeentulotuen asiantuntijoille.

Tilastopimintaa ja tietojärjestelmiä koskevia erityiskysymyksiä

Toimeentulotukiasiakkaan henkilökohtaiseen keskusteluun pääsyn mahdollisuus

Hyvinvointialueet

Suurimmassa osassa hyvinvointialueita henkilökohtaiseen keskusteluun pääsyä ei tilastoida, joten tieto perustuu arvioon.

Kela

Tietoa ei ole mahdollista poimia Kelan tietokannoista. Kelan tietojen osalta kysymykseen on vastattu vaihtoehto ”aina” jokaisen hyvinvointialueen osalta. Perusteluna on se, että Kelan puhelinpalvelu on käytössä joka työpäivä, ja puhelinpalvelussa tarjotaan asiakkaalle asiantuntijapalvelua. Lisäksi suuressa osassa hyvinvointialueita on Kelan toimisto tai palvelupiste, jossa voi asioida ja saada myös asiantuntijapalvelua.

Hakemusten lukumäärä yhteensä ja kiireellisenä käsiteltyjen hakemusten määrä

Hyvinvointialueet

Muutamalla hyvinvointialueella hakemuksia on enemmän kuin tehtyjä päätöksiä. Osa hakemuksista on lisäselvityksellä, eikä niitä sen vuoksi ole vielä päätetty. Tulleiden hakemusten ja päätösten lukumäärän eroavuuksia on selvitetty aikaisempien tilastoraporttien aikana kunnista. Esimerkiksi pieni osa hakemuksista on voitu unohtaa liittää päätökseen. Näin voi käydä, jos samassa päätöksessä on käsitelty kahden eri hakemuksen asiat.

Joidenkin hyvinvointialueiden tiedetään poimivan kiireellisten hakemusten lukumäärän asiakastietojärjestelmästä 0–1 arkipäivän aikana tehdyistä ratkaisuksista. Tieto ei täysin vastaa kiireellisten hakemusten määrää, koska ratkaisu on voitu tehdä 0–1 arkipäivässä ilman kiireelliseksi arviointia. Suurin osa hyvinvointialueista saa kiireelliseksi arvioitujen hakemusten tiedot asiakastietojärjestelmästä.

Monella hyvinvointialueella on käytössä useampi asiakastietojärjestelmä, joista tiedot on yhdistetty manuaalisesti.

Kela

Kelaan osoitettuihin perustoimeentulotuen hakemuksiin on laskettu seurantakuukauteen kohdistuvat ratkaisut, joita voi olla samalla kotitaloudella useampia seurantakuukauden aikana. Kela tilastoi lukuihinsa samaan kotitalouteen tehdyt hakemusten tarkistusratkaisut erillisinä hakemuksina, mikä osittain selittää Kelan toimeentulotukihakemusten suuren määrän.

Toimeentulotukihakemusten käsittelyajat ja lisäselvityspyynnöt seurantajaksolla

Hyvinvointialueet

Hyvinvointialueet saavat toimeentulotuen käsittelyaikojen tiedot suoraan asiakastietojärjestelmästä. Tietojen poiminnassa on kuitenkin saattanut esiintyä haasteita. Esimerkiksi pieneen osaan hakemusten vireilletulopäivämääristä liittyy epäselvyyttä, mikä vaikuttaa määräajan laskemiseen.

Jos hakemus lähetetään asiakkaalle lisäselvitystä varten, pitää tietojärjestelmään merkitä lisäselvityspyyntö. Hyvin pieneen osaan hyvinvointialueen käsittelyaikatietoja on kirjautunut lakisääteiset käsittelyajat ylittäneitä ratkaisuja, joissa käsittelyajat eivät ole tosiasiasa ylittyneet vaan hakemukseen on unohdettu laittaa lisäselvityksellä -merkintä. Tästä syystä käsittelyaikojen ylittäneiden ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen ratkaisujen määrä näyttää suuremmalta kuin mitä se on käytännössä.